

ряд Журавлеподібні Gruiformes								
родина Журавлині Gruidae								
Журавель даурський Grus vipio	4	0	0	0	0	4	0	
родина Пастушкові Rallidae								
Porphyrio porphyrio Султанка пурпурова	4	0	0	0	0	4	0	
ряд Голубоподібні Columbiforme								
родина Голубові Columbidae								
Columba livia var. dom. Голуб цяткований	5	0	0	5	0	0	0	100,00
ряд Папугоподібні Psittaciformes								
родина Папугові Psittacidae								
Ara ararauna x chloroptera Ара гібридний	4	0	0	0	0	4	0	
ряд Совоподібні Strigiformes								
родина Совові Strigidae								
Athene noctua Сич хатній	4	0	0	0	0	4		
	1305	967	0	68	22	212	36	53,97

Фазан-вухань сизий (*Crossoptilon auritum*)

ЗВІТ ВІДДІЛУ ХИЖКИХ ТВАРИН

Звіт відділу хижих тварин

Спеціалісти відділу: хижих тварин зав.відділом Т.Бондаренко, заст.зав.відділом Т.Синджоян

Станом на 01.01.2025 у колекції відділу утримувалося 108 особин 27 видів.

Станом на 31.12.2025 – 105 особин 29 видів.

Колекція збільшилася на 2 нових види, які раніше не утримувались у зоопарку. 07.01.2025 подарунком від колег з Празького зоопарку (Чехія) надійшло дві пари гамбійських хом'якових щурів (*Cricetomys gambianus*). 12.08.2025 у результаті зустрічної реалізації за дві самиці сервалів нашого розведення з зоопарку «Лімпопо» (с. Меденичі Дрогобицького району Львівської області) ми отримали двох самців і одну самицю азійського леопардового kota (*Prionailurus bengalensis*). Упродовж року ми розробляли раціони для цих тварин.

Також була продана молодь нашого розведення: пуми (1.2.0) в екопарк «Ковалівка» (с. Ковалівка, Полтавська область) на суму 206950,00 гривень та гамбійські хом'якові щури (2.1.0) приватним особам на суму 48000,00 гривень.

На тимчасове утримання в зоопарк «Лімпопо» були передані самець звичайної рисі та самиця сервала, яка там, на жаль, померла.

За рік у відділі померло 10 особин 7 видів, що склало 9,39% від всього поголів'я. Померли дві шиншили, одна видра, два єноти-полоскуни, самиця кінкажу, яка багато років народжувала дітей, дві старі самиці сурикати, самець сервала та самиця рисі віком 3,5 роки. Її смерть була раптовою і несподіваною. Діагноз: гемоторакс, гемоперикардит.

Вибракування не було.

Упродовж року отримано потомство від 9 видів у кількості 30 особин. Вижило 10 особин 6 видів. Збереженість молодняку склала 33,33%. Отримано 4 приплоди від однієї пари гамбійських хом'якових щурів:

Собака єнотоподібний (*Nyctereutes procyonoides*)

I приплід 07 лютого – через місяць після прибуття тварин. В першу добу дитинча з'їдене батьками.

II приплід 17 квітня – народилося два самці та одна самиця. Вирощені батьками і реалізовані.

III приплід 16 жовтня – народилося троє крисенят, які на п'ятий день були з'їдені батьками.

IV приплід 14 грудня – також був з'їдений батьками.

Приплоди, що припали на холодні місяці року, виростити не вдавалося. Єдиний приплід, отриманий у теплу пору року, був успішно вирощений. Дані тварини потребують температури утримання вище 20°C. У холодний період року температура в

їх приміщенні становить лише 11–15°C і не піднімається вище. Навіть використання інфрачервоних ламп не дає належного ефекту, оскільки внаслідок російських атак на енергетичну інфраструктуру нашої країни відбуваються постійні відключення електроенергії, від якої працює автономне опалення приміщення.

Друга пара гамбійських хом'якових щурів не розмножується. На початку року нами була сформована друга пара дикобразів з одеського самця та луцької самиці. Від неї 2 серпня народилося дитинча, яке було нежиттєздатне: легені повністю не розкрилися.

У липні народилася самиця фенека від штучно вигодуваного в минулому році самця. Вирощена матір'ю. У єнотоподібних собак був приплід, але він знищений самцями внаслідок великої скупченості тварин, як і в 2024 році.

Сервал (*Leptailurus serval*)

Два приплоди було у кінкажу. Один у березні від самиці-родоначальниці нашої групи, яка, на жаль, померла в жовтні. Другий від її старшої доньки. Обидва дитинча вижили.

Двох дитинчат у березні та липні народила річкова видра, але обидва були нежиттєздатні.

У звичайних рисей народжували і мати, і донька. Мати одразу по необережності придавила обох рисенят. Донька годувала дітей. Троє загинули впродовж трьох тижнів від різних хвороб. Четверту самицю забрали на штучне вигодовування. Спочатку нею опікувалась заступниця начальника відділу ветеринарної медицини Ганна Гончарова, а потім заступниця завідувачою відділом Тетяна Сінджоян.

У травні народилися два сервали і були успішно вигодовані матір'ю.

16 серпня у пуми Анди відбулися передчасні пологи приблизно на два тижні раніше встановленого строку. Пологи були спричинені стресом, оскільки напередодні було проведено відлов її старших дітей 2024 року народження та їх відправку до екопарку «Ковалівка». У результаті самець і одна самиця народилися мертвими. Друга самиця була живою, однак мати на неї не реагувала. Живе дитинча було вилучене та переведене на штучне вигодовування. Догляд і вирощування здійснювала Тетяна Сінджоян, яка утримувала пуму разом із риссю в домашніх умовах. Наприкінці року обидві кішки були переведені на утримання у зоопарку.

Штучно вигодовані рисеня та пуменя зі своєю годувальницею Т. Сінджоян

Біла ведмедиця Сметанка

Ветеринарія.

Проводились лікувальні заходи, вакцинація, дегельмінтизація, дезінсекція.

Імплантовано транспондери (мікрочипи) 7 тваринам: 2 фенекам, 1 кінкажу, 2 сервалам, 1 рисі і 1 пумі.

6 разів проведено знерухомлення тварин: камчатського ведмедя Вакули (09.01.2000 року народження) з метою ревізії свищів задньої частини тіла; самиці сервала для діагностики (УЗД виявило бородавчасті новоутворення у піхві); трьох пум для транспортування; білої ведмедиці Сметанки для обстеження

порожнини рота, розчистки лакуни правого нижнього ікла, видаленого в минулому році.

Забезпеченість тварин кормами.

Основними кормами для хижих тварин є м'ясо та риба. Ці корми, а також яйця в деяких місяцях видавали не в повному обсязі, тому що своєчасно не були проведені тендери або постачальник не виконував свої зобов'язання. Також наприкінці року по мінімуму видавали курятину, тому що не працював інформаційний ланцюжок від економістів до складу. Внаслідок чого не розподілили замовлену кількість курятини пропорційно впродовж року. Ці недоотримання ми компенсували згодовуванням м'яса вибрактованих тварин відділів орнітології, копитно-хоботних та свійських тварин. Дуже добре відпрацював віварій. Масово згодовуючи кролів замість яловичини, ми за рік зекономили їй 742,00 кг. Дрібними гризунами хижі були теж добре забезпечені.

На початку року проводилися онлайн-семінари, в яких керівники відділу брали участь. 6 лютого відбувся онлайн-семінар «Охорона праці в зооустановах Асоціації зоопарків України», у межах якого була представлена доповідь «Охорона праці у відділі хижих тварин КУ Миколаївський зоопарк». Доповідач – завідувача відділом Тетяна Бондаренко. 13 лютого відбулася онлайн-конференція, присвячена темі дресирування тварин у зоопарках. Своїм досвідом дресирування поділилася Анет Педерсен (Копенгагенський зоопарк, Данія). Участь у конференції як слухачі взяли завідувача відділом Тетяна Бондаренко та її заступниця Тетяна Сінджоян.

Незважаючи на війну і брак коштів, у відділі були проведені ремонтні роботи працівниками ремонтно-експлуатаційного відділу, хоча штат цього відділу далеко не повний. Малярні роботи виконували і робітниця нашого відділу. Санітарну розчистку і формуючу обрізку дерев та кущів на території відділу виконували співробітники ботаніко-господарського відділу та робочі приватної фірми Фетісова.

У вольєрі білої ведмедиці Зефірки дизайнер зоопарку Оксана Ююкіна провела реставрацію настінного розпису. У приміщенні псарні фірмою «Юг-Тепломер» проведена заміна зламаного бойлера на новий.

25.07.2025 розпочата так звана «робота над помилками» щодо нових вольєрів комплексу «Острів звірів». Її взялося виконувати ТОВ «Реконструкція та будівництво» (м. Миколаїв), директор Сергій Володимирович Нечипуренко. Наприкінці 2021 року ТОВ «Инж-строй» (м. Одеса) переважно закінчило будівництво трьох нових вольєрів і повністю отримало бюджетні кошти за це. Існуючі недоліки повинно було усунути в 2022 році, але цього не сталося, зашкодила війна.

Управління капітального будівництва міськвиконкому об'єкт в експлуатацію не прийняло. За роки війни він суттєво зруйнувався, і це не було пов'язано з воєнними діями. Сильно просів ґрунт під відмостками, полопалось скло в п'яти вітринних вікнах через порушення технології їх встановлення і таке інше. ТОВ «Инж-строй» відмовилося усувати власні помилки. З ним місто збирається судитися. У 2025 році депутати міської ради виділили кошти на додаткові роботи щодо ліквідації недоробок на цьому об'єкті. З початком робіт нова фірма виявила додаткові проблеми. Хоча роботи розпочались, вони просувалися дуже повільно. Те, що було збудовано, частково довелося демонтувати. І тепер необхідно збудувати заново, але за іншою технологією. На кінець року об'єкт знову виглядає, як будмайданчик 2021 року. У цей час ягуари й далі не бачать сонця та свіжого повітря. Усе це сталося через халатність, недотримання технологій та відсутність належного контролю з боку управління капітального будівництва міськвиконкому. Об'єкт, який хотіли здати до 120-річчя Миколаївського зоопарку, мабуть, не буде зданий і до 125-річчя у 2026 році.

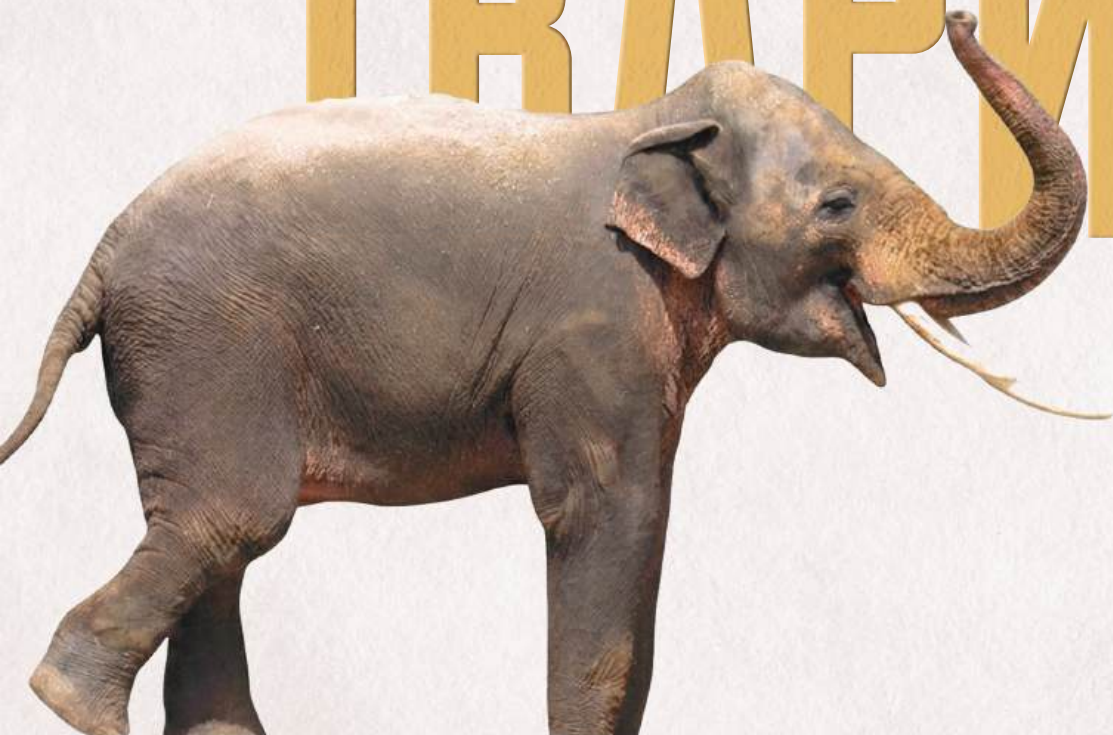
Штат відділу не змінився: завідувача відділом, її заступниця, прибиральниця приміщень, сім робітниць з догляду за тваринами замість чотирнадцяти.

За рік на посаду робітника з догляду за тваринами ніхто не приходив.

Рись звичайна (*Lynx lynx*)Лев (*Panthera leo*)Леопард далекосхідний (амурський), (*Panthera pardus orientalis*)Сніговий барс (*Panthera uncia*)

ЗВІТ ВІДДІЛУ КОПИТНО- ХОБОТНИХ ТВАРИН

Звіт відділу копитно-хоботних тварин

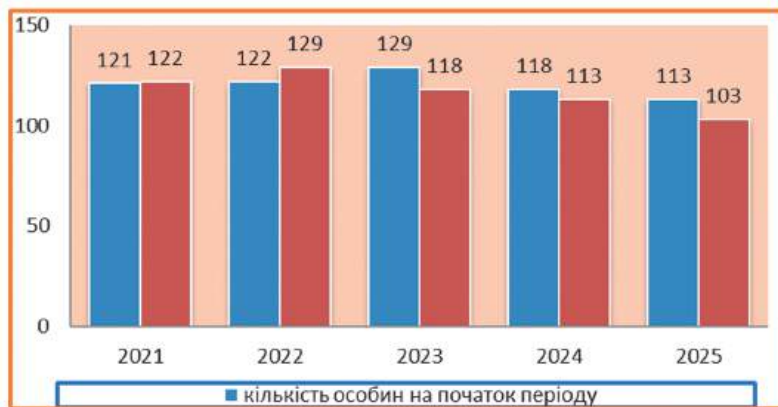
Спеціалісти відділу: копитно-хоботних тварин
заст. зав. відділом О. Коваль, зав. відділом О. Шумський,
заст. зав. відділом Ю. Бондаренко

1. Зоотехнічна робота

1.1. Популяційна динаміка

Станом на 01.01.2025 у відділі утримувалося 113 особин (28 видів).

Станом на 31.12.2025 поголів'я склало 103 особини (29 видів).

У відділі копитно-хоботних тварин поповнення колекції відбулося за рахунок тварин, отриманих за обміном – 4 особини 3 видів: валабі рудо-сірий (0.1.0), альпака (0.1.0), а також вперше до зоопарку надійшов новий вид – капібара (1.1.0). У 2025 році у відділі відбулося вибуття 14 особин 8 видів.

Смертність тварин відділу склала 7 особин 6 видів. Загалом смерть та вибракування склали 6,5% від усього

поголів'я. 43% (3 особини) від померлих тварин – це літні тварини, яких вибракували внаслідок різних хвороб.

У відділі відбулося вибуття тварин: за договором про обмін – мара патагонська (0.1.0), зебра чапмана (1.0.0), антилопа гарна (3.1.0) та козел таджицький гвинторогий (1.0.0).

У 2025 році продажу тварин не було.

1.2. Зміна стану та вікової структури популяції тварин у колекції відділу.

Стратегія роботи з колекцією спрямована на покращення умов утримання видів тварин, цікавих для відвідувачів, за рахунок видів, які поступово виводяться зі складу колекції.

Основна кількість видів тварин у відділі знаходиться у репродуктивному віці (26 видів з 29). Але 9 видів не укомплектовані у пари, а чотири види: валабі рудо-сірий, бегемот, гуанако, лама, з різних причин не розмножувались. Три види тварин (осел свійський, поні шетлендські, такін бірманський) ми обмежуємо у розмноженні з різних причин: обмежена площа утримання, наявність молодняку минулих років розведення, який не було реалізовано, хвороба статевих органів плідників, а також для поступового виведення виду зі складу колекції. Для багатьох видів є проблеми з реалізацією отриманого приплоду. Утримувати майже дорослий молодняк

Капібара
(*Hydrochoeris hydrochaeris*)

доводиться в окремих вольєрах, тому що площа під утримання основної групи тварин обмежена. У результаті скупченості виникає жорстка харчова конкуренція та конкуренція між самцями. У відділі велась цілеспрямована робота із введення в групи тварин, отриманих з інших зоопарків. Це кропітка робота, яка потребує певного часу та уваги. Альпаки успішно прижилися в парі.

Капібара (*Hydrochoeris hydrochaeris*)

Лама (*Lama glama*)

Капібара (*Hydrochoeris hydrochaeris*)

У цілому стан колекції з огляду на вікові особливості тварин потребує уваги та втручання. Молоді тварини поступово підростають, однак для їх подальшого утримання бракує відповідних вольєрів. Водночас тварини старшого віку потребують окремого утримання, що також вимагає додаткових умов та організації простору. Переважна кількість тварин знаходиться у зрілому репродуктивному віці, 70% (72 особини) від загального поголів'я, але багато з них – це поодинокі особини або одностатеві групи. Молодих тварин у колекції 11% (12 особин), але це тварини, яких треба реалізувати або обміняти. Старих – 19% (20 особин). Необхідно відзначити, що багато тварин у колекції нашого відділу за останні роки доживають до глибокої старості. Ми вважаємо, що це результат добрих умов утримання, повноцінного збалансованого годування і ретельного, індивідуального догляду.

У звітному році вдалося поповнити одностатеву групу альпак неспорідненою самицею. Але багато видів утримуються без надходження неспоріднених тварин з інших зоопарків. Надалі ми плануємо отримувати тварин із інших зоопарків з метою створення нових груп для подальшого розмноження.

Гуанако (*Lama guanicoe*)

1.3. Ветеринарне обслуговування

Спільно з ветеринарною службою у відділі проводилися ветеринарно-профілактичні заходи. Навесні дегельмінтизація зроблена всім тваринам. Позапланова дегельмінтизація зроблена жирафам нубійським у зв'язку з виявленою гельмінтною інвазією. Дезінфекція приміщень відділу проводилась локально. Щеплення від сибірки зробили 23 особинам 7 видів. У ослів свійських та поні шетлендських брали кров на дослідження на бруцельоз та сап. За ветеринарною допомогою до ветслужби зверталися 52 рази з приводу лікування 33 особин 18 видів. Імобілізація з метою спилування рогів, розчистки копит та для лікування проводилась всього у 9 випадках 8

особинам 8 видів. Лікування тварин у відділі було ефективним у більшості випадків.

У звітному році у березні молодому самцю осла свійського у зв'язку з отриманою ним у дитинстві травмою зробили операцію на ділянці прямого кишечника. Також через відсутність вільних вольєрів та необхідність утримання з самицею поні шетлендського та матір'ю, йому зробили кастрацію.

У зв'язку з новими правилами щодо ідентифікації свійських тварин одному ослу свійському та двом поні шетлендським було встановлено транспондери (мікрочіпи).

Протягом року було проведено ортопедичну розчистку копит таким видам тварин: кінь свійський (поні шетлендський) – 19 разів, осел свійський – 6 разів, такін бірманський – 2 рази та баран гривастий – 1 раз. Всього 28 випадків.

Альпака (*Lama pacos*)

До вибракування тварин вдавалися в тих випадках, коли тварина була у коматозному стані. Евтаназію тварин довелося зробити невиліковно хворим тваринам: самиці антилопи гарна, а також штучно вигодуваному самцю мари патагонської. Після ветеринарної експертизи туші тварин, яких було вибраковано, передавалися на склад для подальшого згодовування хижакам.

1.4. Годування

Якість та кількість кормів, отриманих для тварин відділу в 2025 році були добрими. Була отримана велика допомога від зоопарків Західної Європи у вигляді гранульованих кормів для слонів.

Основних кормів для тварин відділу було достатньо: сіна – майже 100%, зеленої маси – 63% (через спеку та посуху), а злакової зеленої маси було завезено ще менше – 26%.

За весь сезон баштанні та буряк кормовий завозились нерегулярно.

Керівництвом відділу постійно контролювалися якість та кількість кормів, які отримувалися у відділі кормів, своєчасно робилися заміни кормів, які були тимчасово відсутні. Спеціалісти відділу стежили за згодовуванням кормів тваринам згідно з раціонами, спостерігали за станом тварин та піклувалися про зниження рівня конкуренції під час годування при груповому або парному утриманні.

У 2025 році юними біологами зоопарку та відвідувачами було зібрано більше 300 кілограмів жолудів. Жолуді використовуються як натуральний профілактичний засіб проти розладів шлунково-кишкового тракту травоядних тварин. При незначних відхиленнях у діяльності шлунково-кишкового тракту жолуді дуже ефективні, що виключає необхідність використання ветеринарних препаратів. Крім того, кидаючи тваринам жолуді, як елемент тренінгу, ми привчаємо деякі види

Канна звичайна
(*Taurotragus oryx*)

Верблюд двогорбий
(*Camelus bactrianus*)

тварин підходити до нас за командою, а жолуді розкидані по вольєрах – це елемент кормового збагачення середовища для тварин.

У звітному році затверджені тимчасові раціони для 16 видів тварин: гуанако, альпака, лама, верблюд двогорбий, сарна європейська, олень давіда, лань європейська, жираф нубійський, такін бірманський, баран гривастий, антилопа гарна, канна степова, зубр, як свійський, козел сибірський гірський та козел таджицький гвинторогий. А також розроблений та затверджений новий раціон для капібари.

1.5. Умови утримання

Тварини у відділі утримуються на 13 об'єктах, п'ять з яких – капітальні опалювані будівлі. Умови утримання відповідають зооветеринарним вимогам. Однак, більшість будівель та вольєрів потребують реконструкції. Найбільш застарілі об'єкти – це "Ламник", "Оленятник" і "Зубробізонник". Їх збудовано більше 40 років тому з колод, які за цей час розсохлися, покосилися та пошкодилися комахами-шкідниками. Крім того, деякі стіни не витримують впливу тварин, а саме: зубри та коні пржевальського буквально руйнують їх. У стінах і дверних блоках приміщень для тварин утворилося багато шпарин через які утворюються протяги. Це не забезпечує комфортних умов для тварин. Будівлі потребують негайного капітального ремонту та вимагають планової реконструкції. Вольєри "Ламника", "Верблюжатника" та "Оленятника" сконструйовані та побудовані так, що не забезпечується відтік дощових вод. Для вирішення цієї проблеми та

Кінь Пржевальського
(*Equus ferus przewalskii*)

Мунтжак китайський
(*Muntiacus reevesi*)

Кінь Пржевальського
(*Equus ferus przewalskii*)

поліпшення умов утримання тварин у вольєрах зроблено глибоку підстилку з тріски, яка постійно поповнюється.

Деякі вольєри необхідно модернізувати з метою створення комфортних умов для тварин, що в них утримуються, та поліпшення зручності їх обслуговування. У деяких вольєрах (особливо на "Гірці козлів") необхідно створити умови для безпечного відлову та фіксації тварин та для проведення ветеринарних маніпуляцій. У вольєрі для середніх копитних тварин кормові відсіки не пристосовані для утримання тварин у спекотний період (необхідно встановити теплоізоляцію). Крім того, там і в кормових відсіках нового вольєру поряд з "Жирафником" дуже сильні протяги, особливо взимку. Наші пропозиції з модернізації таких об'єктів поки очікують обговорення.

Олень Давида
(*Elaphurus davidianus*)

Добре, що багато дрібних тварин зоопарку отримують чисту питну воду. Але необхідно зауважити що вода з свердловин зоопарку неналежної якості та ми не в змозі забезпечити очищеною за допомогою зворотного осмосу водою всіх тварин. Насамперед це басейни для слонів та бегемотів, з яких вони звичайно п'ють воду. Це в подальшому може позначитися на здоров'ї цих тварин.

У зв'язку з воєнним станом весь літній період всіх теплолюбних тварин на ніч закривали в зимові приміщення.

З метою збагачення середовища існування тварин при надходженні гілкового корму, гілля розкидалося по вольєрах та підвішувалося на огорожі. Це, крім кормового збагачення, урізноманітнює поведінку тварин, вони терлися об гілки, буцали їх. Для такінів бірманських, мунтжаків китайських та даманив капських встановлювали щітки для чухання. У літньому вольєрі тапірів у спекотні дні над басейном вмикали розпилювач води, під яким тварини із задоволенням охолоджувались.

2. Будівництво та ремонтні роботи

У 2025 році будівництва нових та комплексної реконструкції старих об'єктів не було.

Звітний рік був досить складний. Особливу роль відіграло тривале відключення електроенергії. Оскільки ворота у "Слоновнику" відкриваються електродвигунами довелося прилаштуватися до графіку відключення електроенергії, а іноді підключатися до генераторів. Опалення "Жирафника" також потребує електричної напруги. Довелося підключати генератор, щоб запустити опалення та нагріти приміщення.

Протягом року у відділі силами ремонтно-експлуатаційного відділу виконувались такі роботи:

- на всіх об'єктах відділу проводили ремонтні слюсарно-зварювальні роботи;
- ремонтували перегінні ворота у "Слоновнику": заміна тросів;
- чистили каналізацію у приміщенні бегемотів;
- замінили дощату підлогу у двох клітках приміщення для зебр;
- міняли троси на лебідках у "Жирафнику".

Бізон американський
(*Bison bison*)

Бізон європейський, або
зубр (*Bison bonasus*)

Такін-мішми (*Budorcas
taxicolor taxicolor*)

Такін-мішми (*Budorcas
taxicolor taxicolor*)

Слід зауважити, що магістральні комунікації (водогін та каналізація), експлуатуються більше сорока років і ремонтувались лише фрагментарно. При утриманні бегемотів у зимових басейнах періодично засмічувалась каналізація, і її доводилося прочищати. При утриманні бегемотів життєво необхідно постійно мати басейн з чистою водою, тому досконале функціонування каналізації дуже важливе.

3. Матеріально-технічне забезпечення

У нашому відділі для робітників створені оптимальні побутові умови. Побутові приміщення обладнані холодильниками, електричними чайниками, мікрохвильовими печами та зручними і практичними меблями.

4. Господарча робота

У відділі встановлено штат співробітників: 1 завідувач відділу, 2 заступника завідувача відділу, 23 робітники з догляду за тваринами, 2 прибиральника службових приміщень.

На початку 2025 року було прийнято Бондаренко Ю. І. на посаду заступника завідувача відділу, після майже трьох років вакансії. У травні 2025 року померла заступник завідувача відділу Журавльова Віра Павлівна, яка понад п'ятдесят років працювала у Миколаївському зоопарку та більше сорока років у відділі копитно-хоботних тварин – тридцять років завідувачем відділу та десять років заступником завідувача. За час роботи у

Бегемот звичайний
(*Hippopotamus amphibius*)

Купання слонів у літню спеку

відділі Віра Павлівна здобула величезний досвід та знання щодо догляду за тваринами та керування підлеглими. Вона завжди піклувалася про здоров'я та життя кожної тварини. Віра Павлівна раціонально розподіляла робітників для виконання відповідальної роботи та знаходила підхід до кожної людини, яка працювала у відділі. Смерть Журавльової Віри Павлівни стала великою втратою для відділу.

У червні 2025 року до відділу на вакантну посаду заступника завідувача відділу перейшла Коваль О. І.. Вона одразу почала освоювати роботу з догляду за тваринами та приєдналась до керування підлеглими.

У звітному році троє робітників з догляду за тваринами відділу продовжують службу у збройних силах України, а підібрати їм рівноцінну заміну не вдалося. У зв'язку з цим та через звільнення, у різні періоди року не вистачало від п'яти до восьми робітників з догляду за тваринами.

За рік на роботу до відділу прийняли дванадцять робітників з догляду за тваринами, а звільнилось п'ятнадцять. Влаштування нових робітників призвело до оновлення штату наполовину. Навчання нових робітників потребує додаткової уваги, часу та контролю не тільки з боку керівництва відділу, але й робітників, які проводять їх стажування, на яких у зв'язку з цим припадає підвищене навантаження. Багато в чому важкість роботи лягає на плечі робітників, які працюють кілька років.

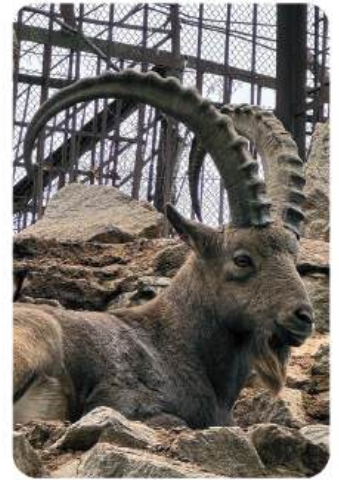
Зебра Чапмана (*Equus quagga chapmani*)

Жираф Ротшильда (*Giraffa camelopardalis rothschildi*)

Козел гвинторогий таджицький
(*Capra falconeri heptneri*)

Козел сибірський гірський
(*Capra sibirica sibirica*)

Необхідно відзначити, що через важкі умови праці у відділі серед робітників з догляду за тваринами завжди була переважна кількість чоловіків. У звітному році кількість жінок зросла до 81%. У зв'язку з цим багато роботи (розвантаження сіна, фіксація, переміщення та відлов тварин тощо) без допомоги робітників з інших підрозділів стало вкрай важким або неможливим.

Незважаючи ні на що ми ретельно відстежували та своєчасно надавали як планові відпустки, так і додаткові відпустки за шкідливі умови праці.

Бегемот звичайний (*Hippopotamus amphibius*)